

Rodina a škola 9. září 2014

Nina Rutová, šéfredaktorka – úvodní slovo:

Vážení čtenáři, milé čtenářky, /.../

nad textem **Kamila Činátla, pedagoga a metodika výuky v Ústavu pro studium totalitních režimů**, se můžete zamyslet, zda do dějepisu na základní škole patří i hodnocení historie. /.../

Str. 24

Příběhy jednoho zázraku

Kamil Činátl

Rád bych dějepisnou výuku zaměřenou na rozvoj dovednosti hodnotit ilustroval ještě na jednom, komplexnějším příkladu z české historie. V **projektu Dějepis v 21. století**, který se v rámci výzvy OPVK realizuje na **Ústavu pro studium totalitních režimů**, jsem se podílel na tvorbě výukového DVD **Historie 1950: příběhy jednoho zázraku** (vzdělávací pomůcka bude na podzim 2014 distribuována zdarma do všech škol v ČR). Interaktivní aplikace zaměřená na příběh umučeného kněze Josefa Toufara a číhoštského zázraku modeluje prostřednictvím atraktivních pramenů řadu poznávacích situací, které se zaměřují právě na hodnocení. Historie 1950 vznikla jako případová studie (didaktická detektivka), která má učiteli umožnit, aby v jedné hodině komplexně naplnil vzdělávací cíle v oblasti dovedností. Roli klíčového historického pramene zde plní film. Historie číhoštského zázraku byla totiž zfilmována hned několikrát, což zvyšuje její atraktivitu pro školní prostředí. Kromě propagandistického snímku z roku 1950 (Běda tomu, skrze něhož přichází pohoršení) pracuje aplikace též s dokumentárním filmem z roku 1991 (Číhoštský zázrak potřetí) a hraným snímkem z roku 2004 (In nomine patris). Srovnání jednotlivých filmových zpracování číhoštského zázraku je podnětné s ohledem na proměny dobového kontextu i publika. Různorodé obrazy událostí usnadňují učiteli práci: tváří v tvář rozdílům ve zpracování si žáci sami kladou otázky a pátrají po tom, která verze minulosti je ta pravá. Na ukázky z filmů navazují i další prameny (články z dobového tisku, fotografie, karikatury, protokoly StB). Historie 1950 modeluje poznávací situaci jako pátrání po stopách minulosti. Do dějin je vtahuje silný příběh s tajemstvím. Kdo může za Toufarovu smrt? Byl to zázrak, nebo nebyl? Takto zaměřená výuka směřuje žáky k tomu, aby porozuměli lidskému jednání a dokázali ho vztáhnout k dobovým i současným hodnotám.

Autor více než deset let vyučoval dějepis a český jazyk na pražských gymnáziích. Dějepisnému vzdělávání se věnuje též na Ústavu pro studium totalitních režimů.